

Zarządzenie nr 1/2021
Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi
z dnia 4 stycznia 2021r.

w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 31/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi z dnia 4 maja 2020r. ws wprowadzenia do użytku wewnętrznego Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie magazynowania i postępowania z niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi.

Na podstawie: art. 207 §1 i §2 oraz art. 207¹ §1 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. 2020r., poz. 1320 z późn. zm.), oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003r. nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi
zarządza, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 31/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi z dnia 4 maja 2020r. ws wprowadzenia do użytku wewnętrznego Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie magazynowania i postępowania z niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, zmianie ulega załącznik nr 1.

§ 2. Zobowiązuje się Kierowników Działów, do zapoznania podległych im pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi, z treścią załącznika, o którym mowa w § 1 i pisemnego potwierdzenia tego faktu w „Wykazie Osób zapoznanych z instrukcją BHP w zakresie magazynowania i postępowania z niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi”, zwanym dalej Wykazem, stanowiącym załącznik nr 2 niniejszego zarządzenia. Wykaz z podpisami pracowników należy przekazać Specjaliście ds. BHP.

§ 3. Zobowiązuje się pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi użytkujących niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne do pisemnego potwierdzenia faktu zapoznania się z kartami charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych oraz pisemnego potwierdzenia zapoznania się z kartami charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do Instrukcji i stosowania się do wytycznych w niej określonych.

§ 4. Nadzór nad realizacją Zarządzenia, powierzam Kierownikom działów oraz Specjaliście do spraw Bezpieczeństwa i Higieny - każdemu w zakresie swoich zadań oraz czynności.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czeladzi

mgr Aneta Józwin-Rybska

I N S T R U K C J A

bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie magazynowania i postępowania z niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi

Celem instrukcji jest zapoznanie pracowników wykonujących prace z wykorzystaniem substancji lub mieszanin chemicznych z mogącymi wystąpić zagrożeniami oraz z bezpiecznymi metodami wykonywania pracy. Instrukcja wskazuje obowiązki pracowników w zakresie przechowywania i użytkowania substancji i mieszanin chemicznych. Wskazuje też metody identyfikacji substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz określa środki ostrożności podczas postępowania się nimi. Uzupełnienie instrukcji stanowią karty charakterystyki substancji niebezpiecznych użytkowanych w zakładzie pracy.

WYMOGI OGÓLNE

Do prac związanych z magazynowaniem lub użytkowaniem substancji lub mieszaniny chemicznej może przystąpić osoba, która:

1. przeszła profilaktyczne badania lekarskie i przedłożyła orzeczenie lekarskie o dopuszczeniu do pracy
2. została przeszkolona z zakresu bhp i ppoż.
3. została zapoznana z niniejszą instrukcją oraz z kartami charakterystyki substancji lub mieszanin chemicznych, z którymi ma pracować.
4. potwierdziła pisemnie fakt zapoznania z kartami charakterystyk wg załącznika nr 2 do niniejszej instrukcji

ZASADY I SPOSOBY BEZPIECZNEGO WYKONANIA PRACY

1. Osoba odpowiedzialna za magazynowanie i wydawanie substancji i mieszanin chemicznych przygotowuje i prowadzi na bieżąco wykaz środków chemicznych użytkowanych na terenie zakładu pracy. Wykaz ten jest wykonany w dwóch egzemplarzach wg załącznika nr 1 do niniejszej instrukcji. Jeden umieszczony jest w magazynie środków chemicznych, a drugi przechowywany jest wraz z kartami charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych.
2. Stosowanie w procesie pracy substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie wymaga rygorystycznego przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy zarówno w sferze ich przechowywania jak i użytkowania w przystosowanych do tego celu pomieszczeniach.
3. Pomieszczenia i miejsca przechowywania substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie powinny być odpowiednio oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.
4. Pomieszczenia, w których są użytkowane lub magazynowane substancje lub mieszaniny chemiczne oraz stanowiska pracy, na których są użytkowane powinny posiadać wentylację, oświetlenie i ogrzewanie zgodne z wymogami producenta oraz powinny być wyposażone w niezbędny sprzęt ochrony.
5. Pomieszczenia, w których są użytkowane lub magazynowane środki łatwopalne oraz stanowiska pracy, na których są użytkowane powinny być wyposażone w odpowiednie i sprawne środki gaśnicze (min. gaśnica proszkowa ABC oraz inne w zależności od rodzaju substancji palnej). Pracownicy muszą być przeszkoleni i posiadać umiejętność użycia gaśnic!
6. Substancje i mieszaniny chemiczne należy przechowywać wyłącznie w opakowaniach i pojemnikach spełniających wszystkie wymagania określone przez producenta substancji. Pojemniki te w szczególności powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniem i oddziaływaniem czynników zewnętrznych np. zawilgoceniem lub nagrzaniem.
7. Pracownicy stosujący substancje chemiczne powinni być zapoznani z ryzykami wypadkowymi stwarzanymi przez te substancje, z metodami ich użytkowania oraz posiadać wiedzę w zakresie udzielenia pierwszej pomocy.
8. Pracownicy stosujący substancje chemiczne lub je usuwający mają obowiązek stosować odzież ochronną oraz środki ochrony osobistej zgodnie z wytycznymi producenta tej substancji (np. fartuchy, rękawice, okulary i maski ochronne) oraz przestrzegać wymogów z zakresu higieny osobistej (np. zakaz spożywania posiłków i napojów, obowiązek mycia rąk).

9. Magazynowanie, przechowywanie oraz wydawanie substancji i mieszanin chemicznych powinno odbywać się przy zastosowaniu szczególnych środków ostrożności i z użyciem niezbędnego sprzętu pomocniczego (np. przystosowanych szaf, regałów, opakowań itp.).
10. W przypadku uszkodzenia opakowania w obrębie miejsca pracy, powodującego rozlanie i/lub parowanie substancji należy niezwłocznie usunąć tę substancję z podłoża oraz zlikwidować zagrożenia wypadkowe i/lub chorobowe. Pracownicy podczas tych czynności mają obowiązek stosować odzież ochronną oraz środki ochrony osobistej zgodnie z wytycznymi producenta tej substancji (np. fartuchy, rękawice, okulary i maski itp.).
10. Gospodarka i postępowanie z odpadami substancji chemicznych może odbywać się jedynie w sposób określony wymogami producenta i obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Niedopuszczalne jest odprowadzanie substancji niebezpiecznych, w szczególności żrących bezpośrednio do kanalizacji lub też wyrzucanie ich na wysypiska i śmietniki.
11. Wszelkie występujące nieprawidłowości w zakresie gospodarki substancjami i mieszaninami stwarzającymi zagrożenia dla zdrowia, pracownicy powinni natychmiast zgłaszać przełożonemu.
12. Stosowanie niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych powinno odbywać się z uwzględnieniem informacji zawartych w ich kartach charakterystyki ze szczególnym naciskiem na wskazania ujęte w następujących sekcjach:

Identyfikacja zagrożeń - sekcja 2

Najważniejsze skutki i objawy szkodliwego działania na zdrowie człowieka lub środowisko spowodowane stosowaniem substancji lub mieszaniny.

Środki pierwszej pomocy - sekcja 4.

Sposoby udzielania pierwszej pomocy w przypadku oddziaływania substancji chemicznej na organizm człowieka ze szczególnym uwzględnieniem skóry, oczu, układu oddechowego i układu pokarmowego.

Postępowanie w przypadku pożaru - sekcja 5.

Metody gaszenia oraz wymagane środki gaśnicze

Zasady postępowania z substancją lub mieszaniną, Środki ochrony osobistej - sekcje 7 i 8.

Sposoby postępowania i magazynowania oraz wymagane środki ochrony osobistej

Informacje toksykologiczne - sekcja 11

Niebezpieczne dla zdrowia człowieka skutki

Postępowanie z odpadami - sekcja 12

Sposoby usuwania odpadów i pozostałości oraz metody gospodarowania odpadami i opakowaniami.

OZNAKOWANIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH

Piktogram		Rodzaj zagrożenia	Piktogram		Rodzaj zagrożenia
Nowe	Stare		Nowe	Stare	
	 C	Wykazujące działanie żrące na skórę Kat. 1A, 1B, 1C Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu. Działające korodująco na metale		 E	Wybuchowe
	 Xi	Działanie drażniące na skórę/oczy Działanie uczulające na skórę Toksyczność ostra kat. 4 Działanie toksyczne na narządy docelowe, narażenie jednorazowe kat. 3 Zagrożenie dla warstwy ozonowej kat. 1.		 F	Substancje i mieszaniny: - łatwopalne (ciecze/gazy/aerozole/ciała stałe) - Samonagrzewające się kat. zagrożenia 1 i 2 - Samoreaktywne typu B, C, D, E, F - Pirofoniczne (stałe/ciekłe) kat. zagrożenia 1
	 T	Toksyczność ostra kategorii 1, 2 lub 3		 O	Substancje utleniające: - gazy kat. zagrożenia 1 - ciecz kat. zagrożenia 1, 2, 3 - stałe kat. zagrożenia 1,2, 3
	 Xn	Działanie rakotwórcze, mutagenne lub działanie na rozrodczość (CMR), Toksyczne działanie na narządy krytyczne przy narażeniu jednorazowym lub przewlekłym Działanie uczulające na układ oddechowy			Gazy pod ciśnieniem
	 N	Ostre zagrożenie dla środowiska wodnego kat. 1. Przewlekłe zagrożenie dla środowiska wodnego kat. 1, 2			

UWAGI KOŃCOWE

Ze względu na szkodliwe oddziaływanie substancji i preparatów chemicznych na organizm człowieka należy bezwzględnie pracować z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Stosować wymagane środki ochrony osobistej. Unikać zanieczyszczenia oczu i skóry oraz powstawania i wdychania par. Nie spożywać w miejscu przechowywania lub użytkowania substancji chemicznych posiłków lub pić napojów. W przypadku wystąpienia sytuacji nie wymienionej w instrukcji, należy zwrócić się do przełożonego o wytyczne do dalszego postępowania.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH AWARYJNYCH

1. W przypadku niezamierzonego uwolnienia się substancji chemicznej powodującego rozlanie i/lub parowanie substancji, należy niezwłocznie przystąpić do usunięcia jej z podłoża i przewietrzenie pomieszczenia. Do wykonania tych czynności należy założyć wymagane przez producenta substancji środki ochrony osobistej:
 - rękawice gumowe,
 - okulary ochronne
 - sprzęt izolujący drogi oddechowe (maska).
2. W przypadku kontaktu substancji ze skórą postępować zgodnie z zaleceniami podanymi w Karcie Charakterystyki substancji (sekcja 4).
3. W przypadku kontaktu substancji z oczami postępować zgodnie z zaleceniami podanymi w Karcie Charakterystyki substancji (sekcja 4).
4. W przypadku narażenia drogą oddechową, wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, zapewnić ciepło i spokój. Następnie postępować zgodnie z zaleceniami podanymi w Karcie Charakterystyki substancji (sekcja 4).
5. W przypadku pożaru należy:
 - zawiadomić pozostałych pracowników o pożarze
 - wezwać Straż Pożarną.
 - zarządzić ewakuację
 - do czasu przybycia straży pożarnej, jeżeli to możliwe bez narażenia życia i zdrowia przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy dostępnego sprzętu gaśniczego np. gaśnice.

Opracował SPECJALISTA ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Tomasz Blacha 04.05.2020 r. Data i podpis	Zatwierdził Dyrektor MOPS Czeladź Aneta Józwin - Rybska 04.05.2020 r Data i podpis
---	---

**WYKAZ OSÓB
ZAPOZNANYCH Z INSTRUKCJĄ BHP
W ZAKRESIE MAGAZYNOWANIA I POSTĘPOWANIA Z NIEBEZPIECZNYMI
SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI CHEMICZNYMI**

Lp.	Nazwisko i imię	Data	Podpis	Uwagi
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				

Lp.	Nazwisko i imię	Data	Podpis	Uwagi
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				

49.				
50.				
51.				
52.				
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				
65.				
66.				

67.				
68.				
69.				
70.				
71.				
72.				
73.				
74.				
75.				
76.				
77.				
78.				
79.				
80.				
81.				
82.				
83.				
84.				

85.				
86.				
87.				
88.				
89.				
90.				
91.				
92.				
93.				
94.				
95.				
96.				
97.				
98.				
99.				
100.				
101.				
102.				

Wykaz substancji i mieszanin chemicznych użytkowanych w MOPS w Czeladzi

Lp.	Nazwa	Producent
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		

.....
pracodawca

Potwierdzenie zapoznania z kartami charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych

Lp.	Nazwa	data wydania / data aktualizacji	Producent	numer załącznika
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

Oświadczam, że zostałem zapoznany z wskazanymi powyżej kartami charakterystyki substancji i mieszanin niebezpiecznych. Oświadczam również, że jestem świadomy:

- zagrożeń dla życia i zdrowia człowieka oraz zagrożeń dla środowiska
- sposobów udzielenia pierwszej pomocy w przypadku oddziaływania tych substancji lub mieszanin na organizm człowieka
- zasad postępowania w przypadku pożaru oraz metod i środków gaśniczych wymaganych do gaszenia powyższych substancji i mieszanin
- czy i jakich środków ochrony indywidualnej powinien użyć do pracy z powyższymi substancjami i mieszaninami
- sposobów utylizacji odpadów i opakowań po tych substancjach i mieszaninach

Lp.	Imię Nazwisko (drukowanymi literami)	Data	Podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			